

Gminy a Ochotnicze Straże Pożarne

Współpraca gmin z OSP. Jakie obowiązki ma gmina wobec OSP? Jakie są źródła finansowania działalności OSP? Jak powinny wyglądać nowe umowy? Ekwiwalent dla strażaków, świadczenia ratownicze oraz współpraca na linii urząd gminy a OSP

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do wydziałów zarządzania kryzysowego, spraw obywatelskich, księgowości, finansów oraz wszystkich osób, które w zakresie zadań własnych zajmują się finansowaniem ochotniczych straży pożarnych

Co w praktyce dla urzędów oznacza nowelizacja ustawy?

Na szkoleniu prowadzonym przez Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, w zakresie którego prowadzone są sprawy związane między innymi z ochroną przeciwpożarową, zarządzaniem kryzysowym i obroną cywilną zostaną omówione sprawy związane z zapewnieniem gotowości bojowej jednostek OSP. Prelegent jest również Komendantem Gminnym Ochrony Przeciwpożarowej, dlatego omówi, jak powinna przebiegać współpraca na linii urząd gminy, a OSP i co znaczy, że gmina musi zapewnić gotowość bojową

W programie m.in.:

- Obowiązki ze strony samorządów gminnych, czyli jakie obowiązki spoczywają na gminie wobec OSP? Omówienie krok po kroku
- Jak powinna brzmieć umowa, którą gmina zawiera z OSP? Jak ją skonstruować?
- Czy ekwiwalent jest obowiązkiem? Czy gmina ma obowiązek wypłacania ekwiwalentu?
- Strażak ratownik
- Co to znaczy, że gmina jest organizatorem szkolenia? Czy wystarczy np. tylko i wyłącznie zrobić zlecenie na dane szkolenie, wynająć salę i prowadzącego i czy to oznacza, że jest organizatorem?
- Osoby niebiorące udziału w akcjach pożarniczych – czy im przysługuje dodatek do emerytury?
- Co w sytuacji, jeśli PSP nie prowadzi tak długiej dokumentacji (25 lat służby), aby udowodnić, że ktoś co najmniej raz w roku uczestniczył w akcji? Co w przypadku, jeśli nie prowadzimy ewidencji imiennej od aż 25 lat?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Skierowanie badania lekarskie kierowca
- Skierowanie badania lekarskie strażak
- Umowa darowizny ubranie specjalne
- Umowa- zlecenie konserwatorów
- Wniosek o wydanie karty pracy sprzętu
- Wyposażenie wozu OSP
- Wykaz sprzętu wymagającego CNBOP rozporządzenie
- Wyżywienie długotrwałe - akcje
- Inwentaryzacja - zarządzenie
- Zarządzenie w sprawie polityki rachunkowości
- Ogłoszenie wójta - otwarty konkurs na realizację zadania publicznego: przygotowanie jednostek

- ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczych
- Rozliczenie materiałów pędnych
- Zarządzenie wójta w sprawie określenia zasad i sposobu wypłaty ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych, którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym
- Miesięczna karta pracy sprzętu silnikowego
- Normy zużycia paliw dla pojazdu samochodowego
- Normy zużycia paliw dla sprzętu silnikowego
- Zarządzenie wójta w sprawie ustalenia norm zużycia paliw płynnych i olejów dla pojazdów samochodowych oraz sprzętu silnikowego eksploatowanych przez ochotnicze straże pożarne z terenu gminy
- Uchwała rady gminy w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy ...

Szczegółowy program szkolenia:

Już weszła w życie nowelizacja ustawy o ochotniczych strażach pożarnych!

- Kwestia wypłacania ekwiwalentu kandydatom na strażaków ratowników OSP
- Możliwość opłacania dodatkowych szkoleń i wydatkowania na nie środków z budżetów gminy
- Finansowanie wyżywienia strażakom podczas szkoleń oraz innych rodzajów akcji
- Czy strażacy ratownicy OSP pełniący funkcję kierowcy po ukończeniu 65 lat mogą brać bezpośredni udział w działaniach i akcjach ratowniczych?
- Jakie są zmiany dotyczące wypłaty świadczeń ratowniczych dla strażaków ochotników, którzy brali czynny udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych?
- Jakie wymogi zostały usunięte w nowelizacji? Czego dotyczą?
- Prowadzenie ewidencji legitymacji dla strażaków ochotników
- Prowadzenie ewidencji osób wyróżnionych Odznaką Świętego Floriana "Za Zasługi dla Społeczności Lokalnej"

Pytania uczestników, na które odpowiedzieliśmy podczas ostatniego szkolenia:

- Czy dotację celową należy przekazać OSP na podstawie umowy? Jak rozumieć konkurs przy dotacji celowej?
- Przy nowych pojazdach, czy to samochodach, czy też quadach, producent czy też dostawca nie określa normy zużycia paliwa, co zrobić w takiej sytuacji?
- Według ustawy ekwiwalent przysługuje strażakowi ratownikowi OSP; a co z druhami, którzy dopiero uczestniczą w szkoleniu podstawowym? Do czasu ukończenia nie są strażakami ratownikami, czy im też wypłacać ekwiwalent za udział w szkoleniu podstawowym?
- Czy za uczestnictwo w szkoleniu opłacanym przez gminę np. kurs sternika, strażakowi-ratownikowi należy wypłacić ekwiwalent? A co z ekwiwalentem za działania trwające od godz. 8 do godz.8.25 i kolejne zdarzenie od 8.30 do 8.55? Czy dwa wnioski, każdy po godzinie działań?
- Czy wypłacamy ekwiwalent, gdy OSP wspiera zadania policji np. w wejściu do mieszkania?
- Do kiedy gminy muszą podpisać umowy z OSP?
- Na jakiej podstawie wójt stwierdza wiarygodność? Czym się ma kierować? Jak może to sprawdzić?
- Jak uzyskać potwierdzenie uczestnictwa w danej akcji ratowniczej?

Jak powinna przebiegać współpraca na linii urząd gminy, a OSP? Co znaczy, że gmina musi zapewnić gotowość bojową?

- Czy jest możliwość, aby samorządy pomagały OSP przy rocznych rozliczeniach do urzędu skarbowego?
- Jakie zadania ma gmina w stosunku do OSP? Co gmina powinna robić?
- Jak wygląda sprawa finansowania modernizacji strażnic? Nie w ramach gotowości bojowej, ale pomieszczeń poza garażem
- Środki trwałe – jak powinno przebiegać przekazywanie jednostkom drobnego sprzętu, zakupionego przez gminę?
- Jakie są obowiązki finansowe samorządów względem OPS?
- Co gmina może lub musi pokryć? Jakie zakupy wchodzi w grę?
- Czy gmina ma pokryć koszty związane z utylizacją paliwa?
- Jaki sprzęt może zakupić gmina?
- Protokoły konieczności ewentualnych napraw – potrzebna jest uchwała czy zarządzenie wójta?
- Rozliczenie gospodarki paliwowej, rozliczanie kart paliwowych, konieczność zgłaszania napraw, sprzętu bojowego
- Za jakie zakupy dla jednostek można płacić? Jakie środki może przekazywać gmina jednostce?
- Kto powinien płacić za media (woda, prąd) i czy to należy do obowiązku gminy? A ścieki?
- Co znaczy, że gmina jest organizatorem szkolenia? Czy wystarczy np. tylko i wyłącznie zrobić zlecenie na dane szkolenie, wynająć salę i prowadzącego i to oznacza, że jesteśmy organizatorem?
- W jaki sposób mamy zorganizować szkolenie dla strażaków, żeby gmina była organizatorem?
- Czy obowiązek szkoleń będzie spoczywał teraz na PSP?
- Dotacje – czy musi być rozpisany konkurs? Co jeśli na terenie danej gminy jest tylko jedna OSP?
- Czy konkurs ogłasza się po zabezpieczeniu środków w uchwale rady gminy?
- Na co można udzielić dotacji?
- Czy szkolenie BHP dla strażaków powinno być co roku?
- Czy strażacy OSP powinni mieć szkolenie BHP? Kto może zrobić i co jaki okres?
- Szkolenia BHP - na jakich zasadach ma to być organizowane przez gminę? Czy to może robić osoba, która jest zatrudniona w gminie od BHP, czy ktoś z zewnątrz?
- Co straż jako stowarzyszenie może w gminie?
- Jak burmistrz lub wójt może zarządzać OSP jako stowarzyszeniem?
- Jeśli na terenie gminy działa jednostka OSP finansowana przez nadleśnictwo to czy gmina musi podpisać z nimi umowę?
- Przekazanie sprzętu – czy sprzęt dla OSP można przekazać na własność OSP, czy musi być własnością gminy?
- Budynek jednostki należy do gminy – czy gmina płaci za cały budynek, czy tylko za garaż albo salę? Czy musi ogrzewać cały budynek?
- Inwentaryzacja sprzętu – co ile musi być prowadzona inwentaryzacja?
- Jak stworzyć protokół z rozliczenia wyników inwentaryzacji? Co musi zawierać?

Finansowanie OSP - co mieści się w zakresie utrzymywania i podnoszenia gotowości bojowej?

Najważniejsze informacje dotyczące dotacji na działalność OSP

- Jak prowadzić gospodarkę paliwową? Jak najlepiej rozliczać paliwo – kwartalnie, czy co miesiąc?
- Czy wniosek o wydanie karty składa się tylko raz, kiedy zostanie zakupiony nowy sprzęt?
- Jak wyegzekwować od strażaków systematyczne rozliczanie paliwa?
- Czy gmina powinna mieć podpisaną umowę z członkiem OSP na rozliczenie paliwa, czy wystarczy,

aby był to któryś z kierowców?

- Skąd brać informację o normach zużycia paliwa? Czy PSP powinna podawać te normy gminie do wiadomości?
- Jak przeprowadzić litrażowanie pojazdów?
- Czy gmina ma pokryć koszty związane z utylizacją paliwa?
- Czy podczas imprez komercyjnych, gdzie OSP zarabia, gmina musi finansować paliwo?
- Jak rozliczyć paliwo na wyjazd na pogrzeb członka OSP?
- Czy każda gmina powinna mieć ustalone normy zużycia na podstawie zarządzenia?
- Czy RIO będzie akceptować zapis w karcie - pogrzeb?
- Jak rozliczyć karty paliwowe, gdy samochody stoją, a sprzęty pracują?
- Jeśli na karcie paliw będzie wyjazd gospodarczy, to kto zapłaci za paliwo wykorzystane na ten wyjazd?
- Czy w karcie powinny być kolumny praca na postoju i praca urządzenia specjalnego i ewentualnie ogrzewanie Webasto?
- W jaki sposób ściągnąć ze stanu paliwo (na karcie), które było zlikwidowane ze zbiornika ze względu na zanieczyszczone paliwo?
- Czy karta musi być miesięczna, czy może być kwartalna?
- W jaki sposób prowadzić karty drogowe?
- Czy można zapisać w karcie pojazdu i prace urządzenia specjalnego i pracę na postoju?
- Jak rozliczać paliwo w stosunku miesięcznym?
- Czy według przepisów Ustawy o ochronie przeciwpożarowej, gmina będzie mogła korzystać z OSP przy organizacji przedsięwzięć dla mieszkańców?
- Czy umundurowanie zakupuje się również z budżetu? Na jakie zadania można udzielać dotacji OSP i czy konkurs ogłasza się na podstawie Ustawy o pożytku?
- Czy zakupiony sprzęt, np. węże, przekazuje się danej OSP protokołem przekazania czy pozostaje on w ewidencji gminy?
- Jakie są zasady dofinansowania z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz z budżetu województwa - urząd marszałkowski?
- Jak gmina ma finansować sprzęt, którego jest właścicielem, a jak w przypadku, gdy właścicielem jest jednostka OSP?
- W jakiej formie przekazać dotację? Jakie dotacje - czy z działu finansów publicznych, czy ochrony przeciwpożarowej?
- Czy dotacja dla OSP to dotacja celowa, przedmiotowa, czy może podmiotowa?
- Czy można przekazywać miesięczne dotacje dla OSP?
- Z jakich źródeł pozyskać dotacje dla OSP?
- Czy mundur galowy służy do podnoszenia i utrzymania gotowości bojowej?
- Czy gmina może finansować zakup mundurów galowych?

Jakie badania strażaków musi zlecić gmina? Kto powinien je opłacić

- Co w sytuacji, kiedy jednostka nie wyjeżdża do akcji - czy wówczas gmina musi zapłacić za badania?
- Czy jeżeli gmina ma podpisaną umowę z przychodnią medycyny pracy na przeprowadzanie badań okresowych strażaków, to strażak może wykonać badania indywidualnie w innej przychodni i przedstawić fakturę?
- Czy gmina powinna mieć zawartą umowę z placówką medyczną, która ma wykonywać badania lek?
- Czy należy wysłać na pierwsze, wstępne badania osobę, która zgłasza chęć dołączenia do OSP?
- Czy gmina powinna przechowywać dokumentację związaną z świadczeniami ratowniczymi (kopie

oświadczeń świadków)?

Obowiązki ze strony samorządów gminnych wobec OSP

- Czego dotyczą zmiany odnośnie obrony?
- Obowiązki ze strony samorządów gminnych, czyli jakie obowiązki spoczywają na gminie wobec OSP?
Omówienie krok po kroku
- Czy gmina ma zawierać umowy z kierowcami-konserwatorami?
- Czy za każdym razem gmina musi podpisywać z OSP umowy na wykonywanie zadań zleconych?
- Jak wygląda umowa między gminą a OSP? Co zawiera i do kiedy należy ją wprowadzić?
- Czy jeśli nie zawarliśmy umowy od stycznia, to jakie będą konsekwencje w związku z tym?
- Czym obecnie różni się podpisywanie umów ze strażami w odniesieniu do poprzednich lat?
- Jak powinna wyglądać umowa, którą gmina powinna zawrzeć z OSP? Jak ją skonstruować?
- Umowy zleceń na czas nieokreślony – czy są do nich aneksy?

Finansowanie wyżywienia - czy można finansować go z budżetu gminy?

- Wyżywienia dla OSP w trakcie akcji – na jakiej podstawie prawnej?
- Czy wyżywienia nie powinno zapewnić PSP w czasie działań ratowniczych?
- Czy w przypadku długotrwałego działania trwającego ponad 2 dni, w którym uczestniczy bardzo dużo jednostek PSP i OSP możliwe jest sfinansowanie wyżywienia z rezerwy na zarządzanie kryzysowe. Czy w takim przypadku ekwiwalent można sfinansować z rezerwy?
- Czy dopuszczalny jest zakup wody do picia dla osp podczas bardzo licznych pożarów w okresie wiosennym, ale nie koniecznie trwających powyżej 6h?
- Czy można finansować inny sprzęt medyczny dla OSP?
- Czy jest możliwość prawna dofinansowania dronów?
- Czy gmina musi finansować wszystko, co OSP sobie zażyczy?
- Czy OSP powinno zająć się zleceniem przeglądów i napraw, a potem przesłać tylko fakturę do gminy?
- Jak wygląda finansowanie działalności OSP jako stowarzyszenia?
- Co wchodzi w skład umundurowania – tylko mundury, czy też koszarowe ubrania?
- Czy należy wykonywać coroczne przeglądy przepięciowe obuwia gumowego?
- Jak rozliczać pracę sprzętu mechanicznego – np. piły do drewna?
- Co pracownik musi brać pod uwagę, rozliczając karty pracy sprzętu? Jak wygląda to w innych urzędach?
- Czy można zakupić używane wozy strażackie? Czy wozy muszą być atestowane?
- Czy można sprowadzić samochód z zagranicy?
- Czy gmina może współfinansować przekazanie samochodu dla OSP?
- Czy przekazany samochód ma być zawarty w ewidencji gminny, czy straży pożarnej?
- Skąd pozyskiwać środki zewnętrzne na kupno samochodu dla OSP?
- Za co gmina powinna ponosić wydatki na rzecz OSP, a za co nie musi?
- Jak zinterpretować pojęcie podstawowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy? Czy np. AODO w zwykłej OSP jest to podstawowy sprzęt?
- Czy gmina musi płacić za szkolenia strażaków?
- Czy za pierwsze podstawowe szkolenie gmina może nie ponosić kosztów?
- Czy można ubezpieczyć strażnicę?
- Jak przygotować się do kontroli z RIO? Co może zostać sprawdzone pod kątem finansowania OSP?

Jak liczyć ekwiwalent dla strażaków? Komu i za co się należy?

- Czy ekwiwalent jest obowiązkiem?
- Czy jest jakiś określony druk/wniosek do wypłaty ekwiwalentu? W jakim terminie się to składa?
- Na jakiej podstawie wyliczać wysokość ekwiwalentu?
- Członkowie OSP zwrócili się do gminy z wnioskiem o wypłatę ekwiwalentu za udział w szkoleniu pożarniczym tj. kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy; szkolenie to nie było organizowane przez gminę ani straż państwową - czy gmina postąpiła dobrze, odmawiając wypłaty ekwiwalentu?
- Czy za zabezpieczenie np. biegów lub innych imprez kulturalno-sportowych należy się ekwiwalent?
- Czy za zabezpieczenie powiatu należy się ekwiwalent?
- Czy za udział w zawodach pożarniczych należy się ekwiwalent?
- Czy za udział w szkoleniu online (teoria) należy się ekwiwalent?
- Czy za szkolenie nieukończone np. przez niezaliczenie komory należy się ekwiwalent?
- Czy za alarm fałszywy można naliczyć ekwiwalent?
- Czy za kurs sternika motorowodnego dla strażaka w OSP KSRG, za który gmina zapłaciła, należy się dodatkowo ekwiwalent? Czy taki kurs kwalifikuje się jako "szkolenie pożarnicze"?
- Czy można wypłacać ekwiwalent strażakom, którzy uczestniczyli w szkoleniu lub ćwiczeniu organizowanym przez naczelnika danej OSP?
- Czy można wypłacać ekwiwalent za udział w wyjazdach gospodarczych na zlecenie wójta do zabezpieczenia imprezy gminnej podczas Niedzieli Palmowej czy usuwaniu drzew?
- Jak liczyć czas ekwiwalentu, jeśli jednostka jest przekierowana do innych zdarzeń?
- Wypłaty ekwiwalentu - co miesiąc, czy co kwartał?
- Jak wyliczyć ekwiwalent, jeżeli strażak złoży wniosek 31.12, a na akcji był tydzień wcześniej?
- Jak ustalić prawidłowo liczbę godzin wg nowej zasady "za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki OSP" jeżeli zdarzenie rozpoczęło się o godz. 8:50 a zakończyło o godz. 9:25?
- Co w przypadku gdy PSP potwierdza wyjazd od czasu zadysponowania do momentu powrotu? Jak potwierdzić czas wyjazdu z jednostki?
- Jak naliczać ekwiwalent za akcję, a jak za szkolenia?
- Ekwiwalent za udział w akcji ratowniczej - jak go rozliczać - godzinowo, minutowo? Zaokrąglić w górę, w dół?
- Jeśli wójt wyśle straż do akcji kryzysowej np. do powodzi, to też trzeba naliczać ekwiwalent? Jeżeli tak, to w jaki sposób?
- Jak płacić za ekwiwalent za „wypożyczanie” straży do innego działania?
- Jak wyliczać ekwiwalent? Stała stawka, czy % od najniższej krajowej?
- Czy gmina musi podjąć uchwałę przy ustaleniu stałej stawki ekwiwalentu?
- Czy za każdym razem, gdy zmienia się wysokość płacy minimalnej, to gmina musi zmieniać uchwałę dotyczącą ekwiwalentu?
- Gdzie znaleźć informację, które podmioty są uprawnione do organizowania szkoleń. Art. 11 ustawy nie określa tego, wspomniane jest tylko o PSP? Czy za wewnętrzne szkolenie organizowane przez np. Naczelnika OSP należy się ekwiwalent?
- Czy za udział w zawodach sportowo-pożarniczych przysługuje ekwiwalent? Czy gmina może ponosić koszty szkolenia BHP i jak często szkolenie to powinno być przeprowadzane?

Ubezpieczenie w trakcie akcji i badań

- Jak zmienił się zakres badań, które strażacy muszą wykonać?
- Strażak ratownik
- Czy strażak sam ma się ubezpieczyć, czy gmina też musi w tym uczestniczyć? Czy strażacy sami

powinni zadbać o swoje ubezpieczenie?

- Czy strażacy ratownicy biorący udział w akcjach powinni być ubezpieczeni imiennie czy może być to ubezpieczenie grupowe?
- Procedury i sposób postępowania w przypadku, gdy strażak ulegnie wypadkowi – jak wygląda cała procedura?
- Jaką rolę pełni gmina, komendant w momencie, gdy strażak ulegnie wypadkowi?
- Kto wypłaca odszkodowanie?
- Czy gmina może zabezpieczyć się przed sytuacją, w której będzie musiała wypłacić odszkodowanie strażakowi?
- W jaki sposób sprawdzić godziny i minuty udziału strażaka w akcji w celu naliczenia ekwiwalentu do wypłaty?
- Jakie ubezpieczenie podczas wyjazdów gospodarczych? Czy można dodatkowo ubezpieczyć strażaka?
- Kiedy gmina musi wypłacić odszkodowanie dla strażaków?
- Jakie ubezpieczenie dla strażaków – 24 godzinne, czy tylko na okres wyjazdów na akcję?
- Wypadek w drodze do remizy, np. skręcona kostka – czy gmina musi wypłacić odszkodowanie?

Emerytura i dodatki

- Ile będą wynosiły świadczenia ratownicze (zł) dla osób, które przez 25 lat - mężczyźni i 20 lat - kobiety, uczestniczyły w działaniach bojowych?
- Komu należą się dodatki do emerytur, a komu nie?
- Czy gmina powinna zajmować się i realizować dodatki do emerytury?
- Jakie są zasady ich dokumentowania?
- Osoby niebiorące udziału w akcjach pożarniczych – czy im przysługuje dodatek do emerytury?
- Czy od nowego roku ma wystawiać je państwowa straż pożarna?
- Czy to PSP wydaje decyzję w sprawie dodatków?
- Co w sytuacji jeśli nasza PSP nie prowadzi tak długiej dokumentacji (25 lat służby), aby udowodnić, że ktoś co najmniej raz w roku uczestniczył w akcji? Co, jeśli nie prowadzimy takiej ewidencji imiennej do tyłu aż 25 lat?
- W jaki sposób gmina ma ustalić lata pracy? Czy powinni być jacyś świadkowie?
- Jak wyliczać lata pracy strażaków, którzy czynnie biorą udział w różnego rodzaju akcjach?
- Jakie załączniki są potrzebne?

Prowadzący:

Krzysztof Ruczyński – Od 1986 roku pracuje w Urzędzie Gminy Ostróda. Aktualnie na stanowisku kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, w zakresie którego prowadzone są sprawy związane między innymi z ochroną przeciwpożarową, zarządzaniem kryzysowym i obroną cywilną. Sprawy związane z zapewnieniem gotowości bojowej jednostek OSP prowadzi w Urzędzie Gminy od 1986 roku do chwili obecnej. Jest również Komendantem Gminnym Ochrony Przeciwpożarowej. Od trzydziestu czterech lat jest Komendantem Gminnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, pełniąc różne funkcje w Związku OSP na szczeblach Gminnym, Powiatowym, Wojewódzkim i Centralnym. Odbił szereg szkoleń z zakresu działalności Ochotniczych Straży Pożarnych i Związku OSP RP oraz organizacji ochrony

przeciwpożarowej na terenie Gminy.

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną